

Aan de afdeling bestuursrechtspraak
van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Utrecht, 27 december 2005
ons kenmerk: SSU 05.44
uw kenmerk: 200509605/1/H2
uw brief van: 29 november 2005
betreft: gronden hoger beroep velvergunning

Namens de Stichting Singelgebied Utrecht (SSU) lever ik u hierbij de gronden in bovenvermelde zaak.

1)

Onze eerste grief betreft een procedurele kwestie: doordat de gemeente een spoedeisend belang opvoerde en aangaf op korte termijn te willen beginnen met het kappen van bomen, zijn wij als SSU bij de rechtbank onder druk gezet. Wij hebben daardoor weinig tijd gehad om onze grieven zorgvuldig te verwoorden. Het beweerde spoedeisend belang bleek vervolgens niet meer in te houden dan de wens om snel met het project te kunnen beginnen. Wij zijn hierdoor in ons processuele belang geschaad en omdat er door de gemeente geen verweerschrift was opgesteld konden wij op het ter zitting aangevoerde niet adequaat reageren. Naar onze mening had de rechtbank het verzoek om opheffing van de schorsing in de tegelijkertijd behandelde zaak over de monumentenvergunning reeds vanwege het ontbreken van een spoedeisend belang moeten afwijzen.

2)

Onze tweede grief is eveneens procedureel van aard: ons gedetailleerde bezwaarschrift van 13 april 2005 (SSU 05.18) is door de gemeente niet inhoudelijk behandeld. De rechtbank heeft dit tekort niet in haar overwegingen betrokken, maar juist gepoogd zelf dan maar een weerlegging te geven.

De gemeente zegt over de behandeling van de bezwaren in haar pleitaantekeningen:

'Naar het oordeel van het college is dat wel gebeurd; immers uitgebreid is stilgestaan bij het afwegingskader en een en ander is nader genuanceerd in het besluit op het bezwaarschrift. De motivering is in overeenstemming met de Algemene wet bestuursrecht.'

De gemeente laat echter na aan te geven waar dat uitgebreid stilstaan dan te vinden is. De bij de behandeling van het bezwaar gevoegde motivering gaat niet in op de aangevoerde bezwaren, en neemt de bouw van de garage als uitgangspunt. Deze motivering kan dus niet vervangend zijn voor de afweging die voor het verlenen van de velvergunning noodzakelijk is. Ook wordt niet onderbouwd waarom deze behandeling met de Awb in overeenstemming zou zijn.

3)

De derde grief is dat de gemeente slechts vergunning heeft gevraagd voor 22 bomen, terwijl veel meer bomen in het park door de bouwactiviteiten zullen worden aangetast zoals wij in ons bezwaarschrift hebben aangetoond.

De gemeente heeft dit bezwaar niet weerlegd; wel doet de rechtbank een poging daartoe, door op te merken: *'Met betrekking tot de bomen die dicht op het ronde deel van de parkeergarage staan, zal als preventieve maatregel aan de rand van de kroon een damwand worden geplaatst om uit te sluiten dat cementwater indringt in de aangrenzende grond en het wortelgestel door cementwater zal worden aangetast. Voorts zal in het bouwbestek zo nodig de eis worden opgenomen dat de werkzaamheden worden verricht met aangepaste machines met een geringe werkhoogte. Verweerders gemachtigde heeft ter zitting bevestigd dat aan de aannemers eisen zullen worden gesteld waardoor geen schade aan de aanwezige bomen zal ontstaan.'*

De rechtbank vraagt zich niet af of de genoemde damwand geplaatst kan worden zonder schade voor de betreffende bomen, of deze bescherming effectief is en in hoeverre schade te beperken is door te werken met aangepaste machines. Er wordt gewerkt in een park, waarbij de weinige open ruimte juist aangewezen is als plaats voor het bouwwerk. Men kan niet zonder onderzoek aannemen dat buiten de plaats van het beoogde bouwwerk voldoende ruimte aanwezig is om de nodige werkzaamheden uit te voeren zonder het park te schaden. Dat er door 'zo nodig' eisen in het bestek op te nemen en door eisen te stellen aan de aannemer geen schade aan de aanwezige bomen zal ontstaan achten wij niet geloofwaardig zolang daaraan

voorafgaand geen zorgvuldig onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijke schade en de mogelijkheid om die met maatregelen te beperken.

Het formele argument dat in deze zaak alleen de aanvraag voor 22 bomen aan de orde is, vinden wij niet van toepassing, nu de gemeente zelf opdrachtgever is van het parkeerbedrijf dat de aanvraag heeft verzorgd. Deze spitsvondige splitsing van belangen geldt blijkens de uitspraak wel de aanvraag, maar niet de te nemen maatregelen om de schade tijdens de bouw te beperken; die worden dan weer door verweerder genomen. In de uitspraak van de rechtbank staat verder:

'..dat verweerder in de ruimtelijke onderbouwing, die de resultante is van een langdurige en uitvoerige voorbereiding en besluitvorming, uitgebreid is ingegaan op alle mogelijke aspecten van een parkeergarage op de onderhavige locatie en de gevolgen daarvan voor de aanwezige bomen.'

Dit is onjuist; in alle betrokken stukken wordt slechts gesproken over de bomen die moeten verdwijnen. Over de overige 48 bomen is in antwoord op vragen tijdens een consultatieronde in maart 2003 wel onderzoek toegezegd. Zo is er in het desbetreffende zg. tweekolommenstuk in antwoord op vraag 31 gesteld:

'De komende maanden zal zoals aangegeven nader onderzoek gedaan worden naar de maatregelen die genomen moeten worden tijdens de bouw met betrekking tot de bomen.'

en in antwoord op vraag 157:

'Het onderzoek naar het behoud van bomen tijdens de bouw zal in de komende maanden worden uitgezet bij een onafhankelijk onderzoeksbureau. Hiervoor zal eerst de exacte bouwlogistiek bekend moeten zijn.'

(Tweekolommenstuk Consultatie Parkeergarage en Fietstransferium, 6 juni 2003)

Dit onderzoek is nooit geleverd.

4)

De vierde grief gaat over de ecologische waarde van het park. Onze stelling dat de waarde van het park ernstig wordt aangetast is door de gemeente steeds afgedaan door te stellen dat de ecologische waarde van het park op den duur zal toenemen doordat er nu oude bomen worden gekapt. Dit is een onhoudbare stelling, maar de rechtbank heeft dat toch geloofwaardig gevonden.

In de pleitnota ter zitting verwees de gemeente naar een passage in de Ruimtelijke Onderbouwing; deze passage kan echter de gemeentelijke stelling niet dragen.

Wij hebben voor ons standpunt steun gezocht en gevonden bij het advies van het Ecologisch Adviesbureau Maes. Dit advies is door de rechtbank terzijde gelegd.

Merkwaardig is hierbij nog de opmerking in de uitspraak:

'Dat verweerder bij het Inrichtingsplan niet alle aanbevelingen van Maes uit september 2002 heeft overgenomen, leidt op zichzelf niet tot de conclusie dat het Inrichtingsplan niet met de vereiste zorgvuldigheid tot stand is gebracht.'

Uit de processtukken kan niet begrepen worden hoe de rechtbank van dit gedeeltelijk overnemen van adviezen kan weten en we zien ook niet welke bedoeling de rechtbank kan hebben met deze opmerking.

De rechtbank acht het standpunt van de ecooloog 'niet onderbouwd' en het niet onderbouwde standpunt van de gemeente 'niet onredelijk'.

De conclusie van de rechtbank op dit punt komt neer op het kritiekloos overnemen van het gemeentelijke standpunt, met een poging de onderbouwing te verbeteren.

5)

Als vijfde grief geldt dat voor monumentale bomen (waarvan de aanwezigheid door de rechtbank wordt erkend) als extra bescherming een aparte vergunning nodig is op grond van de Monumentenverordening.

Om dit te ondersteunen voegen wij een deel van de Toelichting van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) toe die in het door de gemeente aan de rechtbank verstrekte exemplaar ontbrak.

TOELICHTING ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING UTRECHT

Artikel 84 Begripsomschrijvingen

Het doel van de kapvoorschriften is het behoud van waardevolle bomen. Het begrip waardevol is niet te definiëren, maar van belang is de waarde uit een oogpunt van landschapsschoon, natuurschoon, stads- en dorpschoon, en ook de waarde voor de leefbaarheid van een straat of buurt.

De kapvoorschriften houden in dat het verboden is waardevolle bomen te vellen zonder vergunning van burgemeester en wethouders. Ter bescherming van de zo-even genoemde belangen kan de vergunning worden geweigerd.

Het behoud van waardevolle bomen moet worden afgewogen tegen andere belangen, zoals het belang van degene die tot velling wil overgaan. Worden waardevolle bomen illegaal gekapt of gaan

zij door andere oorzaken te gronde, dan kan een herplantplicht worden opgelegd. Ook is het mogelijk een onderhoudsplicht op te leggen, als waardevolle bomen ernstig in het voortbestaan worden bedreigd. Ook hier moet belangenafweging plaatsvinden.

Voor bepalingen met betrekking tot monumentale bomen wordt verwezen naar de Monumentenverordening. Een vergunning voor het kappen van een monumentale boom wordt op grond van deze verordening verleend. Een aparte vergunning op grond van de APV is dan niet meer nodig. (onderstreping door ons)

De rechtbank echter houdt in de uitspraak onder 2.9 een betoog dat erop neerkomt dat de omstandigheid dat de bomen op een Rijksmonument groeien, ertoe leidt dat ze juist minder beschermd worden. Wij vinden dit betoog onbegrijpelijk.

6)

De zesde grief houdt in dat de verleende velvergunning in strijd is met de Cultuurhistorische Effectrapportage van 1996, waarin als tweede randvoorwaarde is vastgelegd dat

'Alle oudere bomen dienen te worden gehandhaafd en zo nodig beschermd en hun wortelgebied ter grootte van de kroonprojectie dient te worden ontzien.

Er staat niet dat dit slechts een uitgangspunt is. En ook de omstandigheid dat er nog meerdere documenten een rol hebben gespeeld bij de planvoorbereiding maakt deze randvoorwaarde nog niet tot een uitgangspunt. De rechtbank heeft zelfs het veronachtzamen van de (blijkens gerenommeerde woordenboeken van de Nederlandse taal) duidelijke betekenis van het woord randvoorwaarde overgenomen.

Natuurlijk kan een gemeente wel terugkomen op eerder gestelde randvoorwaarden, maar daarvoor is dan wel een deugdelijke motivering vereist.

7)

Onze zevende grief is dat nut en noodzaak van deze parkeergarage niet zijn aangetoond. De rechtbank bestrijdt dit onder verwijzing naar de ruimtelijke onderbouwing en daarbijbehorende beleidsnotities en besluitvorming. Maar de rechtbank gaat er aan voorbij dat in de ruimtelijke onderbouwing en de daarbij behorende stukken nut en noodzaak niet zijn onderbouwd maar steeds als gegeven zijn beschouwd. Wij hebben dit in ons bezwaarschrift uitvoerig gemotiveerd. Hierop wordt echter niet ingegaan, ook niet bij de uitspraak over de monumentenvergunning (SBR 05/2746) waarnaar de rechtbank verder verwijst.

8)

Onze achtste grief tenslotte is dat de zowel door de APV als door de Awb voorgeschreven afweging niet heeft plaatsgevonden. De rechtbank is van oordeel dat niet gezegd kan worden dat de gemeente niet in redelijkheid heeft kunnen komen tot het verlenen van de velvergunning. Naar ons oordeel vereist de redelijkheid echter dat vooraf de aantasting van de bomen voldoende is onderzocht evenals de noodzaak van de realisering van de parkeergarage. Dit zijn voorwaarden voor een redelijke afweging.

Aan deze voorwaarden is gelet op het voorgaande niet voldaan.

Wij verzoeken u dan ook de uitspraak van de rechtbank over de velvergunning en deze velvergunning zelf te vernietigen.

namens Stichting Singelgebied Utrecht:

Th.P.F. Haffmans
Lange Jansstraat 43
3512 BA Utrecht